

Каузата за възстановяването на гора над Габрово обедини лесовъдите и обществеността

Северно от сърцето на географския център на България, който се намира в м. Узана, лежи подбалканския Габрово, град с история, индустрия, хумор и прекрасна природа. На североизток от града се извисява късноантичната крепост „Градище“, наричана още от местните „Пазителката на прохода“, изградена, за да охранява главния път през Шипченския проход още по време на Римската империя. Местността е част от лесопарка и е само на 3 км от града, а разнообразната смесена гора, която расте там, и прекрасната гледка към Стара планина и скалния венец Витата стена са привлекателно място за жителите на града. Лесопаркът „Градище“ има „късмета“ да е толкова обичан, че дори природна стихия не е в състояние да разруши хармонията му. А можело и това да стане.

През март 2013 г. ураганен вятър преминава в подножието на връх Грамадище, източно от крепостта, и оставя след себе си хиляди повалени и пречупени дървета в отдел 177 на Държавното горско стопанство – Габрово. Засегнатата площ е над 60 ха, като основните пострадали видове са бял и черен бор от иглолистните и обикновен бук от широколистните.

Гората в района има важни рекреационни функции за жителите на Габрово. Нещо повече – заместник-директорът на Стопанството инж. Николай Русев споделя: „Местните истински обичат и милеят за тази местност и гората, която е нейната украса, и лесовъдите не могат да останат безучастни след природното бедствие“. Веднага след урагана служителите от ДГС – Габрово, започват дейностите за възстановяването на засегнатата площ. Стопанството участва по мярка 226

„Възстановяване на горския потенциал и въвеждане на превантивни дейности“ от Програмата за развитие на селските райони. Успешно са залесени над 300 дка с над 210 000 фиданки от черен бор, зимен дъб, цер, явор и сребролистна липа.

Десет години по-късно отдадеността и грижата на лесовъдите за новозасадената гора – допълнително попълване през годините, отглеждане и осветляване, окопаване, плевене, отстраняване на треви, храсти, къпини, папрат и други, дават отличен резултат. Служителите на ДГС – Габрово, вземат толкова присърце възстановяването на любимата на габровци гора, че дори и за малко не оставят обекта без посещение. Всяка година е извършвана инвентаризация и при наличие на загинали фиданки веднага на мястото им се залесяват нови. През първите три години след залесяването грижите за младите фиданки са много важни и те не са спестени, но интересното в случая е, че те продължават до 2022 г., когато очертанятия на новата гора вече започват да радват окото. Става все по-красиво и полкушващите се клонки сякаш нашепват думи на благодарност за грижите, в които е вплетена

любовта, присъща на труда на лесовъда.

Подножието на върха, което пак ще бъде украсено с бъдеща – и дано дълговечна – гора е уникално с това, че в нейното възстановяване се включва и обществеността на града. Участващите в залесяването институции, начални и средни училища, детски градини, фирми и неправителствени организации, както и Дирекцията на Природния парк „Българка“, имат основание да се гордеят с това благородно колективно дело. Спонтанно се поражда и инициативата за „осиновяване“ на отделни дървета и са сложени поименни табелки на грижовните им стопани, а за отделни институции са обособени участъци за поддържане на създадената млада гора.

Днес тук могат да се наблюдават и естествени сукцесионни процеси с появата на някои пионерни видове като брезата, белия бор и къпината. Папратта, храстите и тревната растителност запълват празните пространства между фиданките, които вече са укрепнали и издигат свежи леторасли към небето. И така по-бързо растящите видове от явор са до 2 – 2.5 м, боровете – 1.5 м, а по-бавно растящите дъбове вече достигат метър.

Габровските лесовъди са обнадеедени за възстановяването и развитието на лесопарк „Градище“ и призовават хората да го пазят. Добрата практика на сътрудничеството работи и в наше време. Примерът за това е даден по категоричен начин и следващите поколения ще могат да го последват, ако искат да намират отдых в една красива и разнородна гора. Особено когато са обединени не само около каузата за нейното създаване, но и за опазването ѝ.

Павел ПАВЛОВ

Състояние на насажденията в първите дни след урагана през 2013 г.